

۱۳۶۴۳۹۹

اشتغال زنان از منظر
مذاهب خمسہ (شیعہ و اہل سنت)

مؤلف:

کامل جمالی فرد

تیر ۱۳۹۴

سرشناسه :	جمالی فرد، کامل، ۱۳۶۴
عنوان و نام پدید آور :	اشتغال زنان از منظر مذاهب خمسسه (شیعه و اهل سنت)/مؤلف کامل جمالی فرد.
مشخصات نشر :	تهران : نشر برف، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری :	۱۲۰ ص : جدول.
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۳۷۵-۰۷۰-۸
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
یادداشت :	کتابنامه.
موضوع :	زنان -- اشتغال (فقه)
موضوع :	فقه تطبیقی
بندی کنگره :	BP ۱۷۲/۲۳ الف/ج/۵/۱۳۹۴
رده بندی دهی :	۴۸۳۱/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی :	۴۰۲۸۴۴۸

انتشارات برف

WWW.BARFBOOK.IR

تلفن: ۶۶۴۹۰۳۴۵ • دورنگار: ۶۹۵۱۰۵۸

اشتغال زنان از منظر

مذاهب خمسسه (شیعه و اهل سنت)

مولف : کامل جمالی فرد

طراح جلد : باقر جمالی فرد

صفحه آرا : سید محمد رضا صدرالحفاظ

چاپ اول : ۱۳۹۴

تعداد : ۱۰۰۰ نسخه

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است

Kamel2015@chmail.ir

قیمت : ۶۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۵	چکیده
	فصل اول کلیات و مباهیم
۱۷	مقدمه
۱۹	پیشگفتار
۲۱	مفاهیم
۲۳	مذاهب خمسه
۲۴	زن در جاهلیت و اسلام
۲۵	سابقه تاریخی اشتغال زنان
۲۶	تاریخچه اشتغال زنان در ایران پیش از اسلام
۲۶	دوره مادها
۲۶	دوره هخامنشیان
۲۷	دوره ی اشکانیان و ساسانیان
۲۷	زنان در عصر پیامبر
۲۷	فعالیت های اجتماعی زنان
۲۷	مشارکت زنان در مسائل سیاسی
۲۸	مراسمات تشییع
۲۸	شرکت در جنگ
۲۸	فعالیت های علمی

- ۳۱ ..... زن در عصر امامت علی (ع):
- ۳۱ ..... زن در زمان گوشه نشین نمودن حضرت علی (ع) از خلافت:
- ۳۱ ..... زن در زمان حاکمیت حضرت علی (ع):
- ۳۲ ..... مشاغل ممنوعه زنان
- ۳۲ ..... حکومت داری و قضاوت
- ۳۳ ..... جبهه جنگ (تهاجمی)
- ۳۳ ..... رهبری
- ۳۳ ..... مرجعیت
- ۳۳ ..... ریاست جمهوری
- ۳۳ ..... امام جماعت
- ۳۳ ..... اشتغال زنان در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ۳۴ ..... سیاست های اشتغال در کشور جمهوری اسلامی ایران
- ۳۵ ..... قانون کار
- ۳۶ ..... اهداف و انگیزه اشتغال زنان
- ۳۸ ..... پیامدهای منفی اشتغال زنان
- ۳۸ ..... الف- پیامدهایی که مربوط به فرزندان می شود
- ۴۰ ..... پیامدهای منفی به مربوط به زنان شاغل
- ۴۲ ..... راه کارهای کاهش اثرات منفی اشتغال زنان
- ۴۳ ..... نقش نظام و نهادهای دولتی
- ۴۳ ..... انواع جهان بینی حاکم در مورد حقوق زن
- ۴۳ ..... ۱- لیبرال (غرب)
- ۴۴ ..... ۲- اسلام
- ۴۴ ..... در اروپا و کشورهای غربی
- ۴۵ ..... زن از منظر اندیشمندان اروپایی و غربی
- ۴۷ ..... کمونیست
- ۴۷ ..... کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان
- ۵۲ ..... کشورهای عضو کنوانسیون

- ۵۲ ..... اشتغال زنان در کنوانسیون
- ۵۳ ..... وضعیت ایران در کنوانسیون
- ۵۴ ..... جمع بندی فصل اول

فصل دوم بررسی اشتغال بانوان از منظر فقهای اهل سنت

- ۵۷ ..... نظرات علمای اهل سنت
- ۵۷ ..... ۱- ابو حنیفه
- ۵۷ ..... ۲ و ۳- امام شافعی ، ابن قدامه حنبلی
- ۵۸ ..... ۴- ابن کثیر
- ۵۸ ..... ۵- ابن حجر عسقلانی
- ۵۸ ..... ۶- کاسانی
- ۶۰ ..... ۷- ابن عابدین
- ۶۰ ..... ۸- سباعی
- ۶۲ ..... ۹- رشید رضا
- ۶۳ ..... ۱۰- مودودی
- ۶۴ ..... ۱۱- سرخسی
- ۶۴ ..... ۱۲- صالح بن فوزان
- ۶۶ ..... ۱۳- ابن عثیمین
- ۶۶ ..... ۱۴- عبدالعزیز بن باز
- ۶۷ ..... ۱۵- الشیخ محمد بن ابراهیم
- ۶۷ ..... الف. کتاب
- ۶۹ ..... سنت
- ۷۲ ..... ادامه ادله اهل تسنن از منظری دیگر
- ۷۲ ..... ۱- کتاب
- ۷۴ ..... ۲- سنت: (روایات)
- ۷۵ ..... ۳- قیاس
- ۷۵ ..... ۴- اصل عملی (اصالة العدم)
- ۷۶ ..... ۵- قاعده « ما یرتب علیه محرم فهو حرام »

۷۶ ..... زن در عربستان

۷۷ ..... جمع بندی فصل دوم

فصل سوم بررسی اشتغال زنان از منظر فقهای امامیه

۷۹ ..... شرایط اسلام برای حضور زنان در فعالیت های اجتماعی

۷۹ ..... مراعات وظایف، تعهدات و حقوقی که از ناحیه تشکیل خانواده بر عهده اوست؛

۸۰ ..... رعایت عفت و پاکدامنی؛

۸۰ ..... راه های استدلالی از عفت و پاکدامنی؛

۸۱ ..... دلایل و منشاء تمایز مشاغل بین زن و مرد

۸۲ ..... تشابه نه تساوی راه

۸۳ ..... تفاوت های جسمی؛

۸۳ ..... تفاوت های روانی؛

۸۳ ..... تفاوت های احساساتی؛

۸۴ ..... جواز اشتغال زنان

۸۴ ..... در قرآن کریم

۸۴ ..... عدم تنافی فضیلت و برتری مرد، با اشتغال زنان

۸۴ ..... تسلط مرد بر همسر خویش؛

۸۵ ..... برتری، ملاک قوامیت؛

۸۵ ..... جواز اکتساب زن در قرآن؛

۸۵ ..... برتری مرد فقط در ارث است؛

۸۵ ..... وجود آیات متعارض؛

۸۶ ..... در سنت (قول، فعل و تقریر معصوم)

۸۷ ..... نظرات علمای شیعه در زمینه اشتغال بانوان

۸۷ ..... ۱- شیخ مفید

۸۷ ..... ۲- حر عاملی

۸۸ ..... ۳- سید حکیم

۸۸ ..... ۴- سید یزدی

۸۸ ..... ۵- زنجانی

۱۹	۶- امام خمینی (ره).....
۹۰	وظایف و خدمات اجتماعی زنان.....
۹۳	۷- حضرت آیت الله خامنه‌ای (مد ظله العالی).....
۹۴	۸- مرحوم آیت الله بهجت.....
۹۶	۹- محقق داماد.....
۹۷	۱۰- شهید مطهری.....
۹۷	۱۱- سید محمد کاظم طباطبایی:.....
۹۸	۱۲- حضرت آیت الله مکارم شیرازی.....
۹۸	اشتغال زن در منزل.....
۹۹	تمکین و نشوز بانوان نسبت به فقهاء.....
۱۰۰	۱- شیخ طوسی.....
۱۰۰	۲- محقق حلی.....
۱۰۰	۳- علامه بحرانی (صاحب جواهر).....
۱۰۰	۴- بحرانی.....
۱۰۰	۵- آیت الله خوئی.....
۱۰۱	جمع بندی فصل سوم.....
	فصل چهارم: نتیجه گیری
۱۰۳	نتیجه گیری.....
۱۰۷	منابع.....
۱۱۳	پیوستها.....

چکیده

مقوله اشتغال بانوان از دیرباز تاکنون مورد بحث و مناقشه بوده که انواع دیدگاه‌های افراطی و تفریطی از حبس زن در خانه تا آزادی کامل در هر شغل را شامل می‌گردد و در میان فقهای اسلامی خصوصاً در عصر حاضر، این مقوله از جمله موضوعات داغ است لذا بنا بر اهمیت آن، هدف کتاب حاضر، بررسی تطبیقی اشتغال زنان در مذاهب خمسیه می‌باشد که در قالب یک تحقیق نظری و مطالعات کتابخانه‌ای سعی شده است دیدگاه‌های مختلفین و مخالفین اشتغال زنان به شکل تفصیلی در مذاهب خمسیه مورد مقایسه و نقد قرار گیرد.

به شکل خلاصه می‌توان گفت که اغلب علمای اهل تسنن با استناد به بی‌اختلاط زن و مرد قائل به حبس زن در خانه‌اند و او را از مشاغل اجتماعی نهی می‌کنند، اما برخی علمای اهل سنت و همه‌ی علمای امامیه با استناد به تاریخ اسلام و قواعد و اصول فقهی حاکم بر احکام، اشتغال بانوان را با شرایطی نظیر حفظ کرامت انسانی، اذن شوهر، رعایت موازین شرعی حضور در جامعه، جایز و مشروع دانسته و آن را تابع مصالح و مفاسد ناشی از حضور زن در مشاغل اجتماعی می‌دانند.